

Onderwerp: Participeren naar vermogen, Uitvoeringsprogramma Participatiewet juni 2015-juni 2016 Haarlem en Zandvoort
BBV nr: 2015/162169

1. Inleiding

Met ingang van 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van de Participatiewet. De Participatiewet voegt de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening en een gedeelte van de Wajong samen.

In oktober 2014 zijn de verplichte verordeningen voortvloeiend uit de Participatiewet opgesteld en in de gemeenteraden vastgesteld. In december 2014 is een aantal beleidsregels Participatiewet vastgesteld. Wettelijk gezien moet vóór 1 juli 2015 het beleid Participatiewet en het re-integratiebeleid gereed en vastgesteld zijn.

Participeren naar vermogen, het uitvoeringsprogramma Participatiewet juni 2015-juni 2016 Haarlem en Zandvoort beschrijft hoe we vorm en inhoud gaan geven aan de uitvoering van de Participatiewet voor een jaar en gebaseerd op de verordeningen en de beleidsregels. We beogen de kansen voor mensen met een grote afstand en/of arbeidsbeperkingen te vergroten.

Om nieuw re-integratie beleid en de financiële consequenties daarvan voor meerdere jaren te kunnen ontwikkelen, is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de budgetten voor de komende jaren. Op dit moment is dit vanuit het Rijk nog niet exact inzichtelijk, al weten we al wel dat de budgetten de komende jaren fors naar beneden zullen gaan.

Ook weten we nog niet precies de aantallen van de nieuwe doelgroepen en hoeveel inwoners een beroep gaan doen op de nieuwe re-integratie instrumenten en op de loonkostensubsidie.

Daarom formuleren wij een uitvoeringsprogramma voor de periode van een jaar. De *kernboodschap* van dit uitvoeringsprogramma is:

- Iedereen participeert naar vermogen.
- We moeten meer doen voor nieuwe doelgroepen met minder budget.
- We continueren bestaand beleid en voegen nieuwe elementen toe door de komst van de Participatiewet en zetten nieuwe re-integratie instrumenten in.
- Het beschikbare budget zetten we in om kansrijke én kansarme inwoners met een uitkering via de kortste weg richting regulier werk uit te laten stromen.
- We gebruiken pilots als input voor het formuleren van het meerjarenbeleid dat volgt op dit uitvoeringsprogramma.
- De wijze waarop en de mate waarin we hier invulling aan kunnen geven, wordt sterk bepaald door het budgettaire kader.

2. Besluitpunten college

1. Het college stelt het Uitvoeringsprogramma Participatiewet juni 2015- juni 2016 Haarlem en Zandvoort vast.
2. Het besluit heeft wel financiële maar geen budgettaire consequenties aangezien de bestedingen ten laste komen van bestaande budgetten.
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. De commissie Samenleving ontvangt dit besluit van het college ter bespreking.

3. Beoogd resultaat

Met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma Participatiewet juni 2015-juni 2016 geven we inhoud aan het beleid Participatiewet en gebruiken we opgedane ervaringen als input voor het meerjaren Participatiebeleid.

Ook wordt met dit uitvoeringsprogramma voldaan aan het nader uitwerken van de verordeningen en beleidsregels en wordt aangesloten op de nieuwe wetswijzigingen met ingang van 1 januari 2015.

4. Argumenten

1.1 Participatiewet: nieuwe wet

De invoering van de Participatiewet en hiermee de komst van nieuwe doelgroepen maakt nieuwe verordeningen en nieuwe beleidsregels nodig. De toepassingen ervan zijn in het uitvoeringsprogramma verwerkt in pilots. Hiermee voldoen we aan de wettelijke vereiste.

In de Participatiewet zijn nieuwe doelgroepen opgenomen, namelijk inwoners met enig arbeidsvermogen die voorheen onder de Wajong vielen en inwoners die voorheen onder de Wsw vielen. Deze inwoners hebben meestal dermate veel arbeidsbelemmeringen dat zij veel ondersteuning nodig hebben bij het vinden en behouden van werk.

Voor deze nieuwe doelgroepen en ook voor het zittende bestand is een aantal nieuwe re-integratie instrumenten beschikbaar, om hen hierbij te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld loonkostensubsidie, jobcoaching en de no-riskpolis. Omdat we nog niet exact weten hoeveel inwoners zullen instromen in de Participatiewet en hoeveel van hen een beroep gaan doen op deze voorzieningen, voeren we dit jaar een aantal pilots uit. Pilotsgewijs kunnen we in deze periode ervaren, werken en leren wat een goede inzet voor deze doelgroep. De pilots geven inzicht in de passendheid van de instrumenten en in hoeverre voorzieningen effectief en efficiënt zijn.

1.2 Uitvoeringsprogramma en geen meerjarenbeleid

Op dit moment zijn de exacte budgetten voor de komende jaren nog niet inzichtelijk. Wel weten we dat we voor de komende jaren structureel een beperkt budget hebben. Het budget zal onvoldoende zijn om op alle instrumenten in te zetten.

Ook weten we op dit moment nog niet precies de aantallen van de nieuwe doelgroepen en hoeveel inwoners een beroep gaan doen op de nieuwe re-integratie instrumenten en op loonkostensubsidie.

Deze twee factoren maken het risicovol om nu een meerjarenbeleidsplan te maken en kiezen we ervoor om een uitvoeringsprogramma voor de periode van een jaar vast te laten stellen en dit jaar te beschouwen als een transitiejaar. In dit jaar doen we ervaring op met instrumenten en wordt de vraag vanuit de samenleving scherper.

De regio Zuid-Kennemerland streeft naar zoveel mogelijk hetzelfde beleid en uitvoering. De verordeningen en beleidsregels zijn dan ook gezamenlijk opgesteld, waarbij wel rekening is gehouden met de “couleur locale”.

De IASZ gemeenten, te weten de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Heemstede hebben er ook voor gekozen om een uitvoeringsprogramma voor de periode van een jaar te maken. Regionaal betekent dit dan ook eenzelfde wijze van uitvoering geven aan de Participatiewet.

1.3 Meerjarenbeleid

Het transitiejaar gebruiken we om te ontdekken hoe de re-integratie instrumenten uitwerken, hoeveel inwoners gebruik maken van welke instrumenten en wat voor beslag dat legt op het budget. We experimenteren door met pilots te werken en de uitvoering niet al in beton te gieten. De ervaringen die we dit jaar met de pilots opdoen, gebruiken we als input voor het formuleren van het meerjarenbeleidsplan. Dit meerjarenbeleidplan is meer kaderstellend van karakter en zal in 2016 worden opgesteld.

2 Financiële consequenties binnen budgettaire kader

De financiële consequenties die de implementaties van dit uitvoeringsprogramma met zich meebrengen, worden opgevangen binnen de huidige budgettaire kaders. De bestedingen voor pilots en de inzet van instrumenten worden ten laste gebracht van bestaande budgetten. Dit betekent dat de financiële gevolgen geen budgettaire consequenties hebben.

Advies Participatieraad

De Participatieraad is akkoord met het uitvoeringsprogramma en geeft in haar advies aan erg tevreden te zijn over de gekozen koers om voor de periode juni 2015 – juni 2016 een uitvoeringsplan Participatiewet op te stellen met daarin opgenomen een aantal pilots.

De Participatieraad geeft als advies om in de pilots concrete, al dan niet geschatte aantallen van de doelgroepen, doelen en resultaten te noemen.

Ook adviseert zij om voor het zittend bestand Participatiewet groepsgewijze voorlichtingsbijeenkomsten “de weg naar werk” te organiseren en dat daarbij altijd en door alle professionals wordt gewezen op de beschikbare minimaregelingen.

De Participatieraad wordt schriftelijk bericht over hun advies, dit wordt nagezonden bij dit stuk.

Zie bijlage 2 advies Participatieraad.

5. Risico's en kanttekeningen

Financieel kader

Voor 2015 hebben we nog eenmalig een beperkt budget beschikbaar. Dit is het budget dat in 2014 niet is aangewend. Hoewel de exacte budgetten voor de komende jaren nog onzeker zijn, weten we al wel dat we de komende jaren structureel een beperkt budget beschikbaar hebben, waarin er onvoldoende geld beschikbaar zal zijn voor nieuwe voorzieningen en re-integratie instrumenten is.

De huidige beschikbare middelen zullen niet volledig worden aangewend in 2015. Bij Berap 2 zal een voorstel gedaan worden voor overheveling van deze middelen naar 2016.

Na 2017 moet met de mogelijkheid rekening worden gehouden dat er onvoldoende geld zal zijn voor de reguliere re-integratie taken. Hier wordt ook melding van gemaakt in de Kadernota.

Gegeven de opdracht die we hebben met de invoering van de Participatiewet, is het onvermijdelijk dat we vanaf volgend jaar pijnlijke keuzen moeten maken ten aanzien van de wijze waarop we de nieuwe taken gaan invullen. We betrekken de raad in het maken van deze keuzen.

Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Daarnaast lopen de tekorten van de mensen die onder de oude regeling van de Wsw vallen, de komende jaren verder op doordat we de komende jaren structureel minder subsidie krijgen voor deze doelgroep. Het macrobudget wordt in de komende jaren met bijna 30% afgebouwd. Uit de indicatieve meerjarenbegroting van Paswerk weten we dat de uitgaven voor de Wsw weliswaar zullen afnemen, maar naar verwachting minder dan de afname van de rijksbijdrage. Het Wsw tekort zal dus zwaarder op het Participatiebudget gaan drukken.

6. Uitvoering

- De pilots worden in samenwerking met onze re-integratie partners Paswerk en Agros worden vormgegeven.
- Met het UWV worden nadere afspraken gemaakt over keuringen, indicaties etc.

Gedurende het komende jaar zal de raad geïnformeerd worden over de voortgang van de pilots.

7. Bijlagen

1. Participeren naar Vermogen, Uitvoeringsprogramma Participatiewet juni 2015-juni 2016 Haarlem en Zandvoort.
2. Advies Participatieraad.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester